

Adroddiad Archwilio Blynyddol 2023 – Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

Blwyddyn archwilio: 2022-23

Dyddiad cyhoeddi: Ionawr 2024

Cyfeirnod y ddogfen: 3988A2024

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru ac Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Adroddiad cryno	
Ynglŷn â'r adroddiad hwn	4
Negeseuon allweddol	5
Adroddiad manwl	
Archwilio cyfrifon	7
Trefniadau ar gyfer sicrhau effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac economi wrth ddefnyddio adnoddau	9
Atodiadau	
Atodiad 1 – adroddiadau a gyhoeddwyd ers fy adroddiad archwilio blynyddol diwethaf	16
Atodiad 2 – ffi archwilio	19
Atodiad 3 – archwilio risgiau cyfrifon	20

Adroddiad cryno

Ynglŷn â'r adroddiad hwn

- 1 Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi canfyddiadau fy ngwaith archwilio yn 2023 ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan a gynhaliwyd i gyflawni fy nghyfrifoldebau o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae'r Ddeddf hon yn ei gwneud yn ofynnol i mi:
 - archwilio ac ardystio'r cyfrifon a gyflwynwyd i mi gan y Bwrdd Iechyd a'u gosod gerbron y Senedd;
 - bodloni fy hun bod gwariant ac incwm wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd ac yn unol ag awdurdodau; a
 - bodloni fy hun bod y Bwrdd Iechyd wedi gwneud trefniadau priodol ar gyfer sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd wrth ddefnyddio adnoddau.
- 2 Rwy'n adrodd ar fy nghanfyddiadau cyffredinol o dan y penawdau canlynol:
 - archwilio cyfrifon; a
 - threfniadau ar gyfer sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd wrth ddefnyddio adnoddau.
- 3 Cynhaliwyd gwaith archwilio eleni ar adeg pan oedd cyrff y GIG yn dal i ymateb i etifeddiaeth pandemig COVID-19 wrth iddynt geisio adfer a thrawsnewid gwasanaethau ac ymateb i'r galw ychwanegol yn y system sydd wedi cronni yn ystod y pandemig. Ar ben hynny, roedd cyrff iechyd hefyd yn delio â set ehangach o heriau sy'n gysylltiedig â'r argyfwng costau byw, yr argyfwng hinsawdd, pwysau chwyddiant ar gyllid cyhoeddus, prinder gweithlu, ac ystâd sy'n heneiddio. Dyluniwyd fy rhaglen waith, felly, er mwyn sicrhau pobl Cymru orau bod arian cyhoeddus yn cael ei reoli'n dda.
- 4 Fy nod oedd sicrhau nad oedd fy ngwaith yn rhwystro cyrff cyhoeddus wrth fynd i'r afael â'r heriau ôl-bandemig y maent yn eu hwynebu, gan sicrhau ei fod yn parhau i gefnogi craffu a dysgu. Gwnaethom barhau i weithio ac ymgysylltu o bell lle bo hynny'n bosibl drwy ddefnyddio technoleg, ond ailddechreuodd rhywfaint o waith archwilio ar y safle lle roedd yn ddiogel ac yn briodol gwneud hynny. Mae'n anochel bod hyn wedi cael effaith ar sut rydym yn cyflawni gwaith archwilio ond mae hefyd wedi helpu i ymgorffori newidiadau cadarnhaol yn ein ffyrdd o weithio.
- 5 Mae cyflwyno fy archwiliad o waith cyfrifon wedi parhau o bell yn bennaf. Diweddarwyd safonau archwilio ar gyfer archwiliadau 2022-23 a arweiniodd at rai newidiadau sylweddol yn ein dull gweithredu. Trafodwyd y newidiadau penodol yn fanwl yn fy Nghynllun Archwilio 2023. Estynnwyd y dyddiad cau cyflwyno cyfrifon archwiliedig i 31 Gorffennaf 2023. Ardystiwyd y datganiadau ariannol ar 28 Gorffennaf 2023, sy'n golygu bod y dyddiad cau wedi'i fodloni. Mae hyn yn adlewyrchu ymdrech gyfunol wych gan fy staff a swyddogion y Bwrdd Iechyd.
- 6 Fe wnes i hefyd addasu ffocws a dull fy ngwaith archwilio perfformiad i sicrhau ei berthnasedd yng nghyd-destun yr heriau ôl-bandemig sy'n wynebu'r GIG yng

Nghymru. Rwyf wedi gwneud sylwadau ar sut mae GIG Cymru yn mynd i'r afael â'r ôl-groniad o gleifion sy'n aros am driniaethau orthopedig. Rwyf hefyd wedi cyhoeddi Briffio Data Gweithlu'r GIG sy'n dwyn ynghyd ystod o fetrigau a thueddiadau i helpu i ddarlunio'r heriau y mae angen eu goresgyn yn lleol ac yn genedlaethol. Mae'r briffio data yn ategu fy asesiadau o sut mae trefniadau cynllunio'r gweithlu cyrff GIG unigol yn eu helpu i fynd i'r afael yn effeithiol â heriau gweithlu'r presennol a'r dyfodol. Mae fy nhimoedd archwilio lleol wedi gwneud sylwadau ar drefniadau llywodraethu cyrff unigol, yn ogystal â sut maent yn ymateb i heriau a risgiau lleol penodol. Mae fy ngwaith archwilio perfformiad yn cael ei wneud yn unol â safonau archwilio INTOSAI¹.

- 7 Mae'r adroddiad hwn yn grynodeb o'r materion a gyflwynwyd mewn adroddiadau manylach i'r Bwrdd Iechyd eleni (gweler **Atodiad 1**). Rwyf hefyd yn cynnwys crynodeb o'r statws gwaith sy'n dal i fynd rhagddo, ond heb ei gwblhau eto.
- 8 Mae **Atodiad 2** yn cyflwyno'r amcangyfrif diweddaraf o'r ffi archwilio y bydd angen i mi ei godi i dalu costau ymgymryd â'm gwaith, o'i gymharu â'r ffi wreiddiol a nodir yng Nghynllun Archwilio 2023.
- 9 Mae **Atodiad 3** yn nodi'r risgiau archwilio cyfrifon a nodwyd yn fy Nghynllun Archwilio 2023 a sut y cawsant sylw drwy'r archwiliad.
- 10 Mae'r Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwr Cyllid wedi cytuno ar gywirdeb ffeithiol yr adroddiad hwn. Fe wnaethom ei gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd ar 8 Chwefror 2024. Bydd y Bwrdd yn derbyn yr adroddiad mewn cyfarfod Bwrdd diweddarach a bydd pob aelod yn derbyn copi. Rydym yn annog y Bwrdd Iechyd yn gryf i drefnu ei gyhoeddiad ehangach. Byddwn yn sicrhau bod yr adroddiad ar gael i'r cyhoedd ar [wefan Archwilio Cymru](#) ar ôl i'r Bwrdd ei ystyried.
- 11 Hoffwn ddiolch i staff ac aelodau'r Bwrdd Iechyd am eu cymorth a'u cydweithrediad drwy gydol fy archwiliad.

Negeseuon allweddol

Archwilio cyfrifon

- 12 Deuthum i'r casgliad bod cyfrifon y Bwrdd Iechyd wedi'u paratoi'n briodol ac yn faterol gywir a chyhoeddais farn archwilio anghymwys arnynt. Nid oedd fy ngwaith yn nodi unrhyw wendidau materol mewn rheolaethau mewnol (fel sy'n berthnasol i'm harchwiliad) ond fe wnes i dynnu sylw swyddogion a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg i'w wella.

¹ Mae INTOSAI (International Organisation of Supreme Audit Institutions) yn sefydliad ymbarél byd-eang ar gyfer y gymuned archwilio perfformiad. Mae'n sefydliad anllywodraethol sydd â statws ymgynghorol arbennig gyda Chyngor Economaidd a Chymdeithasol (ECOSOC) y Cenhedloedd Unedig.

- 13 Fodd bynnag, cymhwysais y farn reolaidd oherwydd nad oedd y Bwrdd Iechyd wedi cyflawni ei ddyraniad adnoddau refeniw dros y cyfnod o dair blynedd a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023.
- 14 Ochr yn ochr â'm barn archwilio, rhoddais adroddiad sylweddol ar gyfrifon y Bwrdd Iechyd i dynnu sylw at y materion rheoleidd-dra.

Trefniadau ar gyfer sicrhau effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac economi wrth ddefnyddio adnoddau

- 15 Mae fy rhaglen o waith Archwilio Perfformiad wedi fy arwain i ddod i'r casgliadau canlynol:
 - Mae angen gweithredu ar frys a chynaliadwy i fynd i'r afael â'r amseroedd aros hir ar gyfer gwasanaethau orthopedig. Mae ymrwymiad clir i wella amseroedd aros, fodd bynnag, gallai gymryd tair blynedd neu fwy i ddychwelyd y rhestr aros orthopedig i lefelau cyn y pandemig.
 - O ystyried ei heriau ariannol a pherfformiad, mae angen cynllun clir ar y Bwrdd Iechyd i nodi sut y bydd yn cyflawni modelau gwasanaeth sy'n gynaliadwy yn ariannol. Yn gyffredinol, mae trefniadau llywodraethu'r Bwrdd a'r pwyllgorau a'r trefniadau corfforaethol ar gyfer datblygu cynlluniau yn rhesymol effeithiol. Fodd bynnag, mae lle i ddarparu eglurder ynghylch effeithiau camau gweithredu a nodir mewn cynlluniau a chamau gweithredu a gymerir i wella perfformiad.
 - O safbwynt Cymru gyfan, er gwaethaf gweithlu cynyddol y GIG, mae swyddi gwag yn parhau mewn meysydd allweddol, salwch uchel a throsiant staff gan arwain at orddibyniaeth ar staffio asiantaethau. Yn fwy cadarnhaol, mae GIG Cymru yn dod yn gyflogwr mwy hyblyg a chyfartal.
 - Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gosod blaenoriaethau gweithlu clir yn seiliedig ar ddealltwriaeth dda o'i risgiau sylweddol. Mae'n gweithio'n galed i fynd i'r afael â'i heriau uniongyrchol yn y gweithlu ac mae ei gamau gweithredu allweddol yn cyd-fynd yn briodol â'i Gynllun Pobl y cytunwyd arno. Fodd bynnag, mae'r dull yn gorbwysleisio'r atebion tymor byr a gweithredol. Mae'n amlwg bod angen ailedrych ar gynlluniau gweithredu Dyfodol Clinigol fel eu bod yn galluogi datblygu modelau gweithlu gwasanaeth fforddiadwy, effeithlon a chynaliadwy yn ariannol.
 - Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gwneud cynnydd rhesymol wrth fynd i'r afael â'n hargymhellion blaenorol, yn enwedig mewn perthynas ag ymgysylltu â'r cyhoedd a datblygu a gweithgarwch y Rhwydwaith Gofal Cymdogaeth. Fodd bynnag, mae cynaliadwyedd rhai gwasanaethau gofal sylfaenol yn parhau i fod yn bryder ac mae angen dull mwy cydlynol, unedig a strategol o gynllunio, adnoddau ac adrodd ar ganlyniadau gofal sylfaenol.
- 16 Mae'r canfyddiadau hyn yn cael eu hystyried ymhellach yn yr adrannau canlynol.

Adroddiad manwl

Archwilio cyfrifon

- 17 Mae paratoi cyfrifon blynyddol yn rhan hanfodol o ddangos y stiwardiaeth o arian cyhoeddus. Mae'r cyfrifon yn dangos perfformiad ariannol y sefydliad ac yn nodi ei asedau net, costau gweithredu net, enillion a cholledion, a llif arian parod. Mae fy archwiliad blynyddol o'r cyfrifon hynny yn rhoi barn ar eu cywirdeb a'r defnydd cywir ('rheoleidd-dra') o arian cyhoeddus.
- 18 Mae fy Nghynllun Archwilio 2023 yn nodi'r risgiau allweddol ar gyfer archwilio'r cyfrifon ar gyfer 2022-23 a manylir ar y rhain ynghyd â sut y cawsant sylw yn **Atodiad 3 Arddangosyn 4**.
- 19 Disgrifir fy nghyfrifoldebau wrth archwilio'r cyfrifon yn fy nghyhoeddiadau [Datganiad Cyfrifoldebau](#), sydd ar gael ar [wefan Archwilio Cymru](#).

Cywirdeb a pharatoi'r cyfrifon 2022-23

- 20 Deuthum i'r casgliad bod cyfrifon y Bwrdd Iechyd wedi'u paratoi'n briodol ac yn faterol gywir a chyhoeddais farn archwilio anghymwys arnynt. Nid oedd fy ngwaith yn nodi unrhyw wendidau materol mewn rheolaethau mewnol (fel sy'n berthnasol i'm harchwiliad) ond fe wnes i dynnu sylw swyddogion a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg i'w wella.
- 21 Rhaid i mi adrodd am faterion sy'n codi o'm gwaith i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu (y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrhau) i'w hystyried cyn i mi gyhoeddi fy marn archwilio ar y cyfrifon. Adroddodd fy Arweinydd Ymgysylltu Archwilio Ariannol y materion hyn ar 18 Gorffennaf 2023. Mae **Arddangosyn 1 yn** crynhoi'r materion allweddol a nodir yn yr adroddiad hwnnw.

Arddangosyn 1: materion a adroddir i'r Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrhau

Mater	Sylwadau'r archwilwyr
Camddatganiadau heb eu cywiro	Ni chafwyd unrhyw gamddatganiadau heb eu cywiro.
Camddatganiadau wedi'u cywiro	Gwnaed nifer o addasiadau i'r cyfrifon drafft, ac nid oedd yr un ohonynt yn effeithio ar y diffyg a gofnodwyd.
Materion pwysig eraill	Cymhwysais fy marn reolaidd a chyhoeddais adroddiad sylweddol gan nad oedd y Bwrdd Iechyd

Mater	Sylwadau'r archwilwyr
	<p>wedi cyflawni ei ddyletswydd ariannol i sicrhau cydbwysedd ariannol ar gyfer y cyfnod o dair blynedd 2020-23.</p> <p>Dywedais hefyd am welliannau y gellid eu gwneud i'r broses ddilysu ar gyfer yr asedau eiddo, offer ac offer ac wrth gynhyrchu'r adroddiad taliadau.</p>

- 22 Cynhaliats adolygiad hefyd o ffurflen Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan. Deuthum i'r casgliad bod y wybodaeth cydgrynhoi gymheiriaid yn gyson â sefyllfa ariannol y Bwrdd Iechyd ar 31 Mawrth 2023 a pharatowyd y ffurflen yn unol â chyfarwyddiadau'r Trysorlys.

Rheoleidd-dra trafodion ariannol

- 23 Rhaid i drafodion ariannol y Bwrdd Iechyd fod yn unol â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu. Mae'n rhaid i'r Bwrdd Iechyd gael y pwerau i dderbyn incwm ac ysgwyddo gwariant. Mae ein gwaith yn adolygu'r pwerau a'r profion hyn nad oes elfennau materol o incwm na gwariant nad oes gan y Bwrdd Iechyd y pwerau i'w derbyn na'u hysgwyddo.
- 24 Lle nad yw Bwrdd Iechyd yn cyflawni cydbwysedd ariannol, mae ei wariant yn fwy na'i bwerau i wario ac felly mae'n rhaid i mi gymhwyso fy marn reolaidd.
- 25 Ar gyfer 2022-23, methodd y Bwrdd Iechyd â chyflawni'r ddyletswydd ariannol gyntaf, sy'n rhoi hyblygrwydd ychwanegol i Fyrddau Iechyd Lleol drwy ganiatáu iddynt gydbwysu eu hincwm â'u gwariant dros gyfnod treigl o dair blynedd. Y cyfnod tair blynedd sy'n cael ei fesur o dan y ddyletswydd hon eleni yw 2020-21 i 2022-23.
- 26 Ni chyflawnodd y Bwrdd Iechyd gydbwysedd ariannol am y cyfnod o dair blynedd a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023, gan ragori ar ei derfyn adnoddau refeniw cronus o £4,789.223 miliwn o £36.348 miliwn, yr wyf o'r farn ei fod y tu hwnt i'w bwerau i'w wario, felly rwyf wedi cyhoeddi barn gymhwysol ar reoleidd-dra trafodion ariannol cyfrifon 2022-23 y Bwrdd Iechyd.

Trefniadau ar gyfer sicrhau effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac economi wrth ddefnyddio adnoddau

- 27 Mae gen i ofyniad statudol i fodloni fy hun bod y Bwrdd Iechyd yn trefnu trefniadau priodol ar waith i sicrhau effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac economi wrth ddefnyddio adnoddau. Rwyf wedi ymgymryd ag amrywiaeth o waith archwilio perfformiad yn y Bwrdd Iechyd dros y 12 mis diwethaf i'm helpu i gyflawni'r cyfrifoldeb hwnnw. Mae'r gwaith hwn wedi cynnwys:
- rhoi sylwadau ar sut mae GIG Cymru yn mynd i'r afael â'r ôl-groniad o gleifion sy'n aros am driniaethau orthopedig.
 - cynnal asesiad strwythuredig o drefniadau corfforaethol y Bwrdd Iechyd ar gyfer sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithlon, effeithiol ac yn economaidd.
 - cyhoeddi Briffio Data Gweithlu'r GIG sy'n dod ag ystod o fetrigau a thueddiadau at ei gilydd i helpu i ddarlunio'r heriau y mae angen eu cydio'n lleol ac yn genedlaethol.
 - adolygu effeithiolrwydd trefniadau cynllunio'r gweithlu y Bwrdd Iechyd.
 - asesu i ba raddau y mae'r Bwrdd Iechyd wedi gweithredu fy argymhellion yn 2019 ar ofal sylfaenol, yn ogystal ag i ba raddau y mae capasiti a gallu priodol i gyflawni blaenoriaethau yn ogystal ag i ba raddau y mae'r Bwrdd a/neu ei bwyllgorau yn ystyried materion sy'n ymwneud â gofal sylfaenol.
- 28 Mae fy nghasgliadau yn seiliedig ar y gwaith hwn wedi'u nodi isod.

Gwasanaethau orthopedig yng Nghymru

- 29 Ym mis Mawrth 2023, sylwais ar wasanaethau orthopedig ledled Cymru. Mae fy adroddiad cenedlaethol '[Gwasanaethau Orthopedig yng Nghymru – Mynd i'r Afael â'r Ôl-groniad Rhestr Aros' yn nodi maint yr arosiadau orthopedig, newidiadau yn y galw, agweddau ar gapasiti'r gwasanaeth a rhywfaint o'r gwaith a gydlynir yn genedlaethol i foderneiddio gwasanaethau. Roedd fy adroddiad hefyd yn nodi camau allweddol y mae angen i GIG Cymru eu cymryd i fynd i'r afael â'r heriau mewn gwasanaethau orthopedig.](#)
- 30 Canfu fy ngwaith fod sicrhau triniaeth amserol i bobl â phroblemau orthopedig wedi bod yn her i'r GIG yng Nghymru ers blynyddoedd lawer, gyda phandemig COVID-19 yn gwneud hyn yn sylweddol waeth. Mae arian blaenorol a ddyrannwyd gan Lywodraeth Cymru wedi arwain at welliannau tymor byr ond nid ydynt wedi cyflawni'r newidiadau cynaliadwy i wasanaethau a oedd yn angenrheidiol gyda thargedau rhestrau aros orthopedig na chawsant eu cyrraedd ers iddynt gael eu sefydlu gyntaf yn 2009.
- 31 Ers i effaith y pandemig leihau, mae gwasanaethau orthopedig wedi bod yn araf i aildechrau, ac er y bydd angen i gyfundrefnau rheoli heintiau barhau i gael effaith

ar drwybwn, mae lle i'r capasiti presennol gael ei ddefnyddio'n fwy effeithlon. Mae fy ngwaith modelu senario yn dangos y gallai gymryd rhwng tair a phum mlynedd i ddychwelyd arosiadau orthopedig i lefelau cyn y pandemig ledled Cymru. Mae hyn yn seiliedig ar ymgyrch sylweddol ar atal yn y gymuned a chynnydd mewn capasiti a gweithgaredd. Heb hyn, efallai na fydd gwasanaethau byth yn dychwelyd i lefelau cyn y pandemig.

- 32 Canfu fy ngwaith fod ymrwymiad clir i wella gwasanaethau orthopedig. Comisiynodd GIG Cymru adolygiadau effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn genedlaethol ac yn lleol, sy'n nodi cyfres o argymhellion. Comisiynwyd strategaeth glinigol genedlaethol ar gyfer orthopaedeg hefyd sy'n nodi opsiynau gwasanaeth a llais clinigol clir ar yr hyn sydd angen ei wneud. Fodd bynnag, mae angen gweithredu ar frys i sicrhau gwelliannau tymor byr mewn amseroedd aros i leihau pa mor hir y mae pobl yn aros mewn poen ac anghysur, yn ogystal â chreu gwelliannau mwy cynaliadwy yn y tymor hwy.
- 33 Yn ogystal â'm hadroddiad cenedlaethol, nododd fy nhîm sut mae gwasanaethau orthopedig y Bwrdd Iechyd yn cymharu â byrddau iechyd eraill ledled Cymru. Amlygodd fy adroddiad cymharol fod y Bwrdd Iechyd wedi:
- rhai o'r arosiadau uchaf, gan gynnwys cleifion sy'n aros yn hirach na blwyddyn am apwyntiad claf allanol cyntaf, er bod cyfran y cleifion ar y rhestr aros am fwy na dwy flynedd yn is na'r cyfartaledd ar gyfer Cymru gyfan;
 - y lefel uchaf o alw cudd posibl 'ar goll' fel effaith nad yw cleifion yn mynd at eu meddyg teulu yn ystod y pandemig;
 - y lefelau isaf o welyau orthopedig a chapasiti'r gweithlu meddygol;
 - rhai o'r arosiadau byrraf am wasanaethau radioleg, a ffisiotherapi; a
 - defnydd da o lwybrau 'Gweld ar symptomau' i leihau'r galw diangen am gleifion allanol dilynol, ond llai o ddefnydd dilynol a gychwynnwyd gan gleifion.
- 34 Mae fy modelu senario yn dangos y gallai'r rhestr aros ar gyfer y Bwrdd Iechyd ddychwelyd i lefelau cyn y pandemig erbyn 2026, ac yn realistig erbyn 2029 ond heb ymdrech ar y cyd gall gymryd blynyddoedd lawer i ddychwelyd i lefelau cyn y pandemig, os o gwbl. Mae fy adroddiad lleol hefyd yn nodi cyfres o awgrymiadau a chwestiynau i aelodau'r Bwrdd Iywio dadl a chael sicrwydd bod camau gwella ar lefel leol yn cael yr effaith a ddymunir.

Asesiad strwythuredig

- 35 Cynhaliwyd fy ngwaith asesu strwythuredig yn 2023 ar adeg pan oedd cyrff y GIG yn parhau i ddelio ag etifeddiaeth pandemig COVID-19 o ran adfer a thrawsnewid gwasanaethau ac ymateb i'r galw ychwanegol yn y system a gronnwyd yn ystod y pandemig. Ar ben hynny, roeddent hefyd yn delio â set ehangach o heriau sy'n gysylltiedig â'r argyfwng costau byw, yr argyfwng hinsawdd, pwysau chwyddiant ar gyllid cyhoeddus, prinder gweithlu, ac ystâd sy'n heneiddio.
- 36 Canolbwyntiodd fy nhîm ar drefniadau corfforaethol y Bwrdd lechyd ar gyfer sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd, gan ganolbwyntio'n benodol ar dryloywder, effeithiolrwydd a chydlyniant y Bwrdd; systemau sicrwydd corfforaethol; Ymagwedd gorfforaethol tuag at gynllunio; ac agwedd gorfforaethol tuag at reoli adnoddau ariannol. Talodd archwilywyr sylw hefyd i'r cynnydd a wnaed i fynd i'r afael ag argymhellion blaenorol. Ar adeg fy ngwaith asesu strwythuredig, roedd y Bwrdd lechyd yn destun "gwell monitro" gan Lywodraeth Cymru ar gyfer ei drefniadau cynllunio a chyllid ac ar gyfer agweddau ar ei berfformiad gwasanaeth.'

tryloywder bwrdd, effeithiolrwydd a chydlyniant

- 37 Roedd fy ngwaith yn ystyried a yw Bwrdd y Bwrdd lechyd yn cynnal ei fusnes yn briodol, yn effeithiol ac yn dryloyw. Fe wnes i roi sylw arbennig i:
- Tryloywder cyhoeddus busnes y Bwrdd;
 - Trefniadau i gefnogi cynnal busnes y Bwrdd;
 - strwythur y bwrdd a'r pwyllgor, busnes, cyfarfodydd, a llif o sicrwydd;
 - Ymrwymiad y Bwrdd i glywed gan staff, defnyddwyr, rhanddeiliaid eraill; a
 - Sgiliau bwrdd, profiadau, cydlyniant ac ymrwymiad i wella.
- 38 Canfu fy ngwaith fod trefniadau'r Bwrdd a'r Pwyllgor yn weddol effeithiol; fodd bynnag, mae cyfleoedd i wella ansawdd ac amseroldeb gwybodaeth i sicrhau goruchwyliaeth effeithiol dros heriau allweddol y Bwrdd lechyd.
- 39 Mae'r bwrdd a'r pwyllgorau yn gweithredu'n dryloyw, gyda thrafodaethau priodol ar heriau ariannol, perfformiad ac ansawdd allweddol. Mae strwythur pwyllgorau'r Bwrdd lechyd wedi'i hen sefydlu, ac mae cyfarfodydd yn cael eu cadeirio'n dda. Mae trefniadau rhesymol effeithiol i gefnogi llif sicrwydd gan y pwyllgorau i'r Bwrdd; fodd bynnag, mae angen gwella ansawdd ac amseroldeb y wybodaeth y mae'r Bwrdd a'r pwyllgorau yn ei derbyn. Mae'r Bwrdd yn dangos ymrwymiad i welliant parhaus.

Systemau sicrwydd corfforaethol

- 40 Ystyriodd fy ngwaith a oes gan y Bwrdd lechyd ddull corfforaethol cadarn o reoli risgiau, perfformiad, ac ansawdd a diogelwch gwasanaethau. Talais sylw arbennig i drefniadau'r sefydliad ar gyfer:
- Goruchwylio risgiau strategol a chorfforaethol;
 - Goruchwylio perfformiad sefydliadol;
 - Goruchwylio ansawdd a diogelwch gwasanaethau; a
 - Orlhain argymhellion.
- 41 Canfu fy ngwaith fod y Bwrdd lechyd yn gwneud cynnydd da wrth ddatblygu a mireinio ei systemau sicrwydd. Mae gwaith hefyd yn mynd rhagddo i gryfhau'r trefniadau ar gyfer monitro risg, perfformiad ac ansawdd a diogelwch gwasanaethau. Fodd bynnag, bydd angen iddo ymgorffori'r trefniadau newydd hyn yn effeithiol ar draws y sefydliad i reoli'r risgiau cyllid, perfformiad ac ansawdd y mae'n eu hwynebu.
- 42 Mae'r Bwrdd lechyd yn gweithredu Fframwaith Rheoli Perfformiad ac Atebolrwydd newydd, ond mae angen iddo sicrhau bod adroddiadau perfformiad yn nodi'n glir y camau sydd eu hangen i fynd i'r afael â thanberfformio a, lle bo'n berthnasol, effaith y camau a gymerwyd yn y gorffennol. Mae ei drefniadau ar gyfer olrhain a monitro argymhellion archwilio ac arolygu rhagorol yn gwella ond bydd angen mwy o ffocws i gau argymhellion hwyr.

Dull corfforaethol o gynllunio

- 43 Ystyriodd fy ngwaith a oes gan y Bwrdd lechyd ddull corfforaethol cadarn o gynllunio. Talais sylw arbennig i drefniadau'r sefydliad ar gyfer:
- cynhyrchu a goruchwylio datblygiad strategaethau a chynlluniau corfforaethol, gan gynnwys y Cynllun Tymor Canolig Integredig; a
 - goruchwylio'r gwaith o gyflawni strategaethau a chynlluniau corfforaethol.
- 44 Canfu fy ngwaith fod dull y Bwrdd lechyd o ddatblygu ei gynlluniau strategol a chorfforaethol yn effeithiol ar y cyfan. Fodd bynnag, mae'r Bwrdd lechyd yn wynebu heriau cynyddol, gan gynnwys y galw cynyddol am ofal ag angen dod yn fwy cymhleth, parhau i 'waddodi' o bandemig COVID-19 a phwysau ariannol sylweddol. Bydd angen i'r Bwrdd roi ystyriaeth ofalus i fodolau gwasanaeth clinigol cynaliadwy er mwyn sicrhau gwell effeithlonrwydd a chynhyrchiant fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r strategaeth. Mae ei drefniadau ar gyfer datblygu'r Cynllun Tymor Canolig Integredig a'i strategaethau corfforaethol yn rhesymol effeithiol. Fodd bynnag, mae angen cryfhau adroddiadau sy'n nodi'r cynnydd i gyflawni cynlluniau.

Dull corfforaethol o reoli adnoddau ariannol

- 45 Ystyriodd fy ngwaith a oes gan y Bwrdd Iechyd ddull corfforaethol cadarn o reoli ei adnoddau ariannol. Talais sylw arbennig i drefniadau'r sefydliad ar gyfer:
- cyflawni ei amcanion ariannol;
 - Goruchwyllo cynllunio ariannol;
 - Goruchwyllo rheolaeth ariannol; a
 - Goruchwyllo perfformiad ariannol.
- 46 Canfu fy ngwaith fod y Bwrdd Iechyd yn wynebu heriau ariannol sylweddol. Nid oedd wedi cael cydbwysedd ariannol ar gyfer 2022-23. Hyd at y cyhoeddiad am ddyraniad ychwanegol o £89 miliwn ym mis Hydref 2023, roedd yn rhagweld sefyllfa sy'n dirywio ar gyfer 2023-24. Mae'r rhagolwg diwedd blwyddyn bresennol, gan gynnwys y dyraniad ychwanegol nad yw'n digwydd dro ar ôl tro, yn ddiffyg o £57 miliwn.
- 47 Er bod ganddo ymagwedd resymol tuag at gynllunio ariannol, mae sawl ffactor yn effeithio ar ei allu i gyflawni'r cynllun, gan gynnwys gwelyau wedi'u blocio, gwariant rhagnodi, costau Gofal Iechyd Parhaus, galw am wasanaethau a chynnydd ehangach mewn costau sy'n gysylltiedig â chwyddiant. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu cynllun cynilo uchelgeisiol ond mae'r risgiau i'w allu i gyflawni'r arbedion hyn eisoes yn amlwg. Dylai adroddiadau cynilo cyllid fod yn gliriach ar y graddau y mae'n cymryd i fynd i'r afael â'r risgiau yn cael yr effaith a ddymunir. Mae adroddiadau cyllid bwrdd yn agored ac yn dryloyw ynghylch heriau ariannol y Bwrdd Iechyd a'r effaith bosibl ar ansawdd a diogelwch gwasanaethau wrth wneud penderfyniadau anodd gyda'r nod o wella'r sefyllfa ariannol.

Briff data gweithlu'r GIG

- 48 Ym mis Medi 2023, cyhoeddais [briff data](#) sy'n nodi data allweddol y gweithlu ar gyfer GIG Cymru. Amlgodd fy sesiwn friffio dwf parhaus GIG Cymru, ac roedd yn adlewyrchu, mewn rhai achosion, nad yw'r twf yn lefelau staff, yn enwedig mewn nyrsio a rhai arbenigeddau meddygol wedi ateb y galw cynyddol.
- 49 Mae'n amlwg bod y pandemig wedi cael effaith ar staff ac mae'r gweithlu'n parhau dan bwysau sylweddol. Mae'r tueddiadau allweddol diweddar yn dangos mwy o drosiant staff, absenoldeb salwch a swyddi gwag. Mae hyn wedi arwain at fwy o ddibyniaeth ar staffio asiantaethau allanol ac yn benodol costau asiantaeth uwch i £325 miliwn yn 2022-23. Mae Cymru'n tyfu ei gweithlu ei hun, gyda mwy o nyrsys a meddygon yn hyfforddi.
- 50 Er gwaethaf hyn, mae dibyniaeth drom o hyd ar staff meddygol o'r tu allan i Gymru, gan ddangos bod angen i'r ddau sicrhau bod comisiynu addysg yn cyd-fynd â'r galw, ond hefyd bod cyrrff iechyd yn gallu recriwtio digon o raddedigion, unwaith y byddant wedi cwblhau eu hyfforddiant. Mae fy adroddiad hefyd yn tynnu sylw at rai tueddiadau cadarnhaol sy'n dangos bod y GIG yn dod yn gyflogwr mwy hyblyg a chyfartal.

Trefniadau cynllunio'r gweithlu

- 51 Archwiliodd fy adolygiad a oes gan y Bwrdd lechyd drefniadau effeithiol i gefnogi cynllunio'r gweithlu. Roedd yn canolbwyntio ar gynllunio'r gweithlu strategol a gweithredol, sut mae'n defnyddio gwybodaeth am y gweithlu a sut mae'n gweithio gyda'i randdeiliaid i ddatblygu atebion. Roedd y gwaith hefyd yn ystyried gallu a gallu'r sefydliad i nodi a mynd i'r afael â heriau allweddol y gweithlu tymor byr a hirdymor a sut mae'n monitro a yw ei ddull yn gwneud gwahaniaeth.
- 52 Canfu fy ngwaith fod gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth dda o'i heriau strategol yn y gweithlu a'i fod wedi gosod blaenoriaethau gweithlu clir yn seiliedig ar ddealltwriaeth dda o'r risgiau sylweddol y mae'n eu hwynebu. Mae camau gweithredu wedi'u halinio'n briodol â'r Cynllun Pobl y cytunwyd arno ac mae'r Bwrdd lechyd yn gwella data i gefnogi cynllunio'r gweithlu ac mae'n ymgysylltu'n dda â'i randdeiliaid allweddol.
- 53 Fodd bynnag, mae'n amlwg bod angen iddo ddatblygu cynlluniau'r gweithlu sy'n cefnogi modelau gwasanaeth hirdymor sy'n gynaliadwy yn ariannol. Mae'r Bwrdd lechyd yn gweithio'n galed i fynd i'r afael â heriau uniongyrchol y gweithlu ond nid yw'n rhoi digon o sylw i ailgynllunio'r gweithlu a thrawsnewid gwasanaethau.
- 54 Mae yna graffu priodol ar lefel y Bwrdd, y Pwyllgor a'r Weithrediaeth o ran cyflawni Cynllun Pobl y Bwrdd lechyd, ond mae angen i'r adroddiadau sy'n cael eu cynhyrchu i lywio goruchwyllo ddisgrifio'n well y cynnydd sy'n cael ei wneud a'r effaith y mae'r Cynllun yn ei gyflawni.

Adolygiad dilynol gofal sylfaenol

- 55 Archwiliodd fy adolygiad i ba raddau y mae'r Bwrdd lechyd wedi gweithredu fy argymhellion blaenorol yn 2019 yn ymwneud â gofal sylfaenol. Asesais hefyd i ba raddau y mae'r Bwrdd a/neu ei bwyllgorau yn ystyried materion yn rheolaidd sy'n ymwneud â gofal sylfaenol, ac a oes gan dîm gwasanaethau gofal sylfaenol canolog y Bwrdd lechyd y capasiti a'r gallu priodol.
- 56 Canfu fy ngwaith fod y Bwrdd lechyd wedi gwneud cynnydd rhesymol wrth fynd i'r afael â'n hargymhellion blaenorol, yn enwedig mewn perthynas ag ymgysylltu â'r cyhoedd a datblygu a gweithgarwch y Rhwydwaith Gofal Cymdogaeth. Fodd bynnag, mae cynaliadwyedd rhai gwasanaethau gofal sylfaenol yn parhau i fod yn bryder ac mae angen dull mwy cydlynol, unedig a strategol o gynllunio, adnoddau ac adrodd ar ganlyniadau gofal sylfaenol.
- 57 Mae'r Bwrdd lechyd wedi cryfhau ymgysylltiad y cyhoedd ac agweddau allweddol ar weithgarwch a datblygiad y Rhwydwaith Gofal Cymdogaeth. Mae hefyd yn dechrau gwella ei ddull o werthuso ffyrdd newydd o weithio. Fodd bynnag, nid yw wedi sefydlu llinell sylfaen ariannol glir eto i gefnogi'r newid mewn adnoddau o ofal eilaidd i gynradd. Adlewyrchir gwasanaethau gofal sylfaenol yn briodol yng nghynlluniau strategol Dyfodol Clinigol y Bwrdd lechyd, Cynllun Tymor Canolog Integredig (IMTP), ac 11 o Rwydweithiau Gofal Cymdogaeth sy'n sail i IMTPs. Rhyngddynt, maent yn nodi uchelgais lefel uchel a rhai camau gwella manwl i

drawsnewid gwasanaethau. Mae adroddiadau gofal sylfaenol i'r Bwrdd a'i bwyllgorau wedi gwella, fodd bynnag, mae lle i ddarparu mwy o sylw ar heriau, cyfleoedd a risgiau gofal sylfaenol. Mae nifer gyfyngedig iawn o ddangosyddion perfformiad wedi'u hadrodd yn gorfforaethol ar gyfer gofal sylfaenol o hyd ac mae angen mesurau ac adroddiadau cliriach sy'n seiliedig ar ganlyniadau i helpu i ddeall yr hyn sy'n cael ei gyflawni.

- 58 Mae gwaith timau cymorth a chontractio gofal sylfaenol wedi tyfu'n sylweddol, fodd bynnag, maent yn cael eu gyrru fwyfwy gan argyfwng. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod yr angen i adolygu swyddogaeth y Tîm Cymorth Gweithredol Gofal Sylfaenol i ddarparu 'cymorth i fyny'r afon' yn hytrach nag ymateb i argyfwng ac ystyried lefelau adnoddau tîm. Ar hyn o bryd, fodd bynnag, mae adnoddau sy'n cefnogi trawsnewid ar wahân i gymorth ymarfer gofal sylfaenol craidd a allai olygu nad yw'r capasiti cyffredinol yn cael ei ddefnyddio orau.

Atodiad 1

Adroddiadau a gyhoeddwyd ers fy adroddiad archwilio blynyddol diwethaf

Arddangosyn 2: adroddiadau a gyhoeddwyd ers fy adroddiad archwilio blynyddol diwethaf

Mae'r tabl canlynol yn rhestru'r adroddiadau a gyhoeddwyd i'r Bwrdd Iechyd yn 2023.

Adroddiad	Dyddiad
Adroddiadau archwilio ariannol	
Adroddiad Archwilio Datganiadau Ariannol	Gorffennaf 2023
Barn ar y datganiadau ariannol	Gorffennaf 2023
Adroddiad a Barn Ariannol Archwilio Cronfeydd Elusennol ar Ddatganiadau Ariannol y Cronfeydd Elusennol	Ionawr 2024
Adroddiadau archwilio perfformiad	
Gwasanaethau orthopedig yng Nghymru – Mynd i'r afael â'r ôl-groniad Rhestr Aros	Mawrth 2023
Gwasanaethau orthopedig yng Nghymru – Mynd i'r afael â'r Rhestr Aros Ôl-groniad: Llun cymharol i Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan	Mawrth 2023
Briff Data Gweithlu'r GIG	Medi 2023
Asesiad Strwythuredig 2023	Tachwedd 2023

Adroddiad	Dyddiad
Adolygiad o Drefniadau Cynllunio'r Gweithlu	Rhagfyr 2023
Adolygiad Dilydol Gofal Sylfaenol	Rhagfyr 2023
Arall	
Cynllun Archwilio 2023	Ebrill 2023

Roedd fy rhaglen ehangach o astudiaethau gwerth am arian cenedlaethol yn 2023 yn cynnwys adolygiadau a oedd yn canolbwyntio ar y GIG a phwnciau'r sector cyhoeddus. Mae'r astudiaethau hyn fel arfer yn cael eu hariannu drwy Gronfa Gyfunol Cymru ac fe'u cyflwynir i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus i gefnogi ei waith craffu ar wariant cyhoeddus. Mae adroddiadau ar gael ar [wefan Archwilio Cymru](#).

Arddangosyn 3: gwaith archwilio perfformiad yn dal i fynd rhagddo

Mae sawl archwiliad perfformiad sy'n dal i fynd rhagddynt yn y Bwrdd Iechyd. Dangosir y rhain yn y tabl canlynol, gyda'r dyddiadau amcangyfrifedig ar gyfer cwblhau'r gwaith.

Adroddiad	Dyddiad cwblhau amcangyfrifedig
Gofal heb ei drefnu: Llif allan o'r ysbyty	Chwefror 2024
Adolygiad o Arbedion Ariannol	Mawrth 2024
Dilyniant Llywodraethu Ansawdd	Mai 2024
Adolygiad o Adfer Gwasanaethau Gofal Cynlluniedig	Gorffennaf 2024

Adroddiad	Dyddiad cwblhau amcangyfrifedig
Rheoli'r galw am ofal brys ac argyfwng	Gorffennaf 2024

Atodiad 2

Ffi archwilio

Roedd Cynllun Archwilio 2023 yn nodi'r ffi archwilio arfaethedig o £420,682 (ac eithrio TAW). Mae fy amcangyfrif diweddaraf o'r ffi gwirioneddol, ar y sail bod rhai gwaith yn parhau i fynd rhagddo, yn unol â'r ffi a nodir yn yr amlinelliad.

Atodiad 3

Archwilio risgiau cyfrifon

Arddangosyn 4: archwilio risgiau cyfrifon

Roedd fy Nghynllun Archwilio 2023 yn nodi'r risgiau o gamddatganiad perthnasol a/neu afreoleidd-dra ar gyfer archwilio cyfrifon 2022-23 y Bwrdd Iechyd. Mae'r tabl isod yn rhestru'r risgiau hyn ac yn nodi sut y cawsant sylw fel rhan o'r archwiliad.

Perygl archwilio	Ymateb archwilio arfaethedig	Gwaith a wnaed a chanlyniad
<p>Mae'r risg o reoli diystyru rheolaethau yn bresennol ym mhob corff. Oherwydd y ffordd anrhagweladwy y gallai gorwneud o'r fath ddigwydd, mae'n cael ei ystyried yn risg sylweddol [ISA 240.32-33].</p>	<p>Bydd fy nhîm archwilio:</p> <ul style="list-style-type: none">• profi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac addasiadau eraill a wneir wrth baratoi'r datganiadau ariannol;• adolygu amcangyfrifon cyfrifeg ar gyfer tuedd; a <p>gwerthuso'r rhesymeg dros unrhyw drafodion sylweddol y tu allan i gwrs busnes arferol.</p>	<p>Fy nhîm archwilio:</p> <ul style="list-style-type: none">• cofnodion cyfnodolyn profedig;• amcangyfrifon cyfrifeg a adolygwyd, taliadau gofal sylfaenol penodol; a• nid oedd wedi nodi unrhyw drafodion y tu allan i gwrs busnes arferol. <p>Ni chododd unrhyw faterion materol o'r gwaith a wnaed</p>
<p>Mae'r risg o fethu â chyflawni eich dyletswydd ariannol gyntaf i dorri hyd yn oed dros gyfnod o dair blynedd bellach wedi crisialu. Mae'r sefyllfa ym mis 12 yn dangos gwarged/diffyg diwedd blwyddyn o £37 miliwn. Mae hyn, ynghyd â'r alldro ar gyfer 2020-21 a 2021-22, yn rhagweld diffyg tair blynedd o £36.5 miliwn.</p> <p>Byddwn yn rhoi adroddiad sylweddol ar y datganiadau ariannol sy'n tynnu sylw at y methiant ac yn cymhwyso eich barn reolaidd.</p>	<p>Bydd fy nhîm archwilio yn canolbwyntio ein profion ar feysydd o'r datganiadau ariannol a allai gynnwys adrodd rhagfarn.</p>	<p>Adolygodd fy nhîm archwilio drafodion diwedd y flwyddyn, yn enwedig cronïadau a thoriad. Ni chododd unrhyw faterion o'r gwaith a wnaed. Dewisais roi adroddiad sylweddol ar y datganiadau ariannol yn esbonio'r methiant i dorri hyd yn oed dros gyfnod o dri chyfnod a'r amgylchiadau y cododd y datganiad ariannol oddi tanynt.</p>

Perygl archwilio	Ymateb archwilio arfaethedig	Gwaith a wnaed a chanlyniad
<p>Mae eich pwysau ariannol presennol yn cynyddu'r risg y gallai dyfarniadau ac amcangyfrifon rheoli gael eu rhagfarnu mewn ymdrech i sicrhau sefyllfa ariannol gynaliadwy yn y blynyddoedd i ddod.</p>		
<p>Mae risg y bydd y datgeliadau yn yr Adroddiad Taliadau yn anghywir.</p> <p>Nododd fy ngwaith nifer o welliannau i Adroddiad Taliadau drafft 2021-22 a oedd yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cynnwys cyflogau blynyddol ar gyfer yr unigolion hynny a oedd ond yn eu swydd am ran o'r flwyddyn; a • cynnwys teitlau post cywir. <p>Cafodd y nodyn ei gymhlethu ymhellach gan nifer y newidiadau staff ar lefel Uwch Reoli ac aelodau'r Bwrdd.</p> <p>Deallaf fod y Bwrdd lechyd wedi parhau i brofi nifer sylweddol o newidiadau ar lefel Uwch Reoli ar gyfer 2022-23.</p>	<p>Bydd fy nhîm archwilio yn adolygu cyflawnrwydd a chywirdeb yr Adroddiad Taliadau.</p>	<p>Roedd ein gwaith yn y maes hwn yn nodi rhai materion a adroddwyd gennym i'r rhai a oedd yn gyfrifol am lywodraethu yn yr adroddiad Archwilio cyn eu cymeradwyo - nid oedd unrhyw effaith sylweddol ar y cyfrifon.</p>
<p>Mae risg y bydd Gwerth Llyfr Gros (GBV) asedau yn cael eu cam-ddatgan yn sylweddol.</p> <p>Oherwydd COVID, penderfynodd y Bwrdd lechyd beidio â chynnal ei adolygiad nam asedau blynyddol a'r broses ar gyfer gwirio bodolaeth asedau ar 31 Mawrth 2022.</p> <p>Fel rhan o adolygiad fy nhîm archwilio o fywydau asedau, canfu fy mhrawf o asedau a gofnodwyd fel rhai â Gwerth Llyfr Net (NBV) o 'dim' ar 31 Mawrth 2022 nad oedd</p>	<p>Bydd fy nhîm archwilio yn adolygu'r broses ar gyfer adolygu nam asedau a gwirio bodolaeth asedau ac asedau prawf sampl a gofnodwyd fel rhai sydd â NBV o 'dim' i gael sicrwydd nad oes unrhyw gam-ddatganiadau perthnasol mewn cyfrifeg ac adrodd.</p>	<p>Roedd ein gwaith yn y maes hwn yn nodi nifer o faterion a adroddwyd gennym i'r rhai a oedd yn gyfrifol am lywodraethu yn adroddiad yr Archwiliad cyn eu cymeradwyo - nid oedd unrhyw effaith sylweddol ar y cyfrifon.</p>

Perygl archwilio	Ymateb archwilio arfaethedig	Gwaith a wnaed a chanlyniad
<p>ein holl sampl a brofwyd bellach yn cael eu defnyddio ac felly gallai GBV yr asedau hyn gael ei or-ddatgan yn sylweddol.</p>		
<p>Mae Cyfrifo am Eiddo, Offer ac Asedau Anniriaethol yn parhau i fod yn un o feysydd mwyaf heriol y cyfrifon ac mae risg na roddir cyfrif cywir am ailbrisio ystâd y Bwrdd lechyd.</p> <p>Cynhaliwyd ailbrisio Ystâd y GIG yn ystod y pumedol ar 1 Ebrill 2022.</p> <p>Mae risg nad yw asedau'n cael eu gwerthfawrogi ar sail briodol ac nad yw symudiadau yng ngwerthoedd cario asedau yn cael eu cyfrif a'u datgelu'n briodol.</p> <p>O ystyried yr hinsawdd economaidd bresennol, mae risg bellach bod gwerthoedd cario asedau wedi newid yn ystod 2022-23 a bod prisiadau 1 Ebrill 2022 yn cael eu camddatgan yn sylweddol ar ddyddiad y fantolen.</p>	<p>Bydd fy nhîm archwilio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ystyried priodoldeb gwaith y Swyddfa Brisio fel arbenigwr rheoli. • Profi priodoldeb canolfannau prisio asedau. • Adolygu sampl o symudiadau wrth gario gwerthoedd i sicrhau bod symudiadau wedi cael eu cyfrif a'u datgelu yn unol â'r Llawlyfr ar gyfer Cyfrifon. <p>ystyried a yw gwerth cario asedau ar 1 Ebrill 2022 yn parhau i fod yn briodol yn sylweddol neu a oes angen addasiadau ychwanegol yn ystod y flwyddyn oherwydd effaith yr amodau economaidd presennol.</p>	<p>Fy nhîm archwilio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ystyried priodoldeb gwaith y Swyddfa Brisio fel arbenigwr rheoli; • profi priodoldeb y sylfaen brisio asedau; • adolygu sampl o symudiadau wrth gario gwerthoedd; a • ystyried a yw gwerth cario asedau ar 1 Ebrill 2022 yn parhau i fod yn briodol yn sylweddol neu a oes angen addasiadau ychwanegol yn ystod y flwyddyn oherwydd effaith yr amodau economaidd presennol. <p>Ni chododd unrhyw faterion materol o'r gwaith a wnaed.</p>

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.